

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Mauidha ki uchungaji: Muhtasari

Maelezo Mafupi —

DARASA #1:

- I. Mwanzo wa mauidha ki uchungaji.
- II. Maelezo ya mauidha.

DARASA #2:

- III. Mazoea ya mauidha:
 - A. Ustadi a mauidha.

DARASA #3:

- III. Mazoea ya mauidha: (inaend.)
 - B. Viombo vya mauidha.
- IV. Mauidha yanayo leta lililo takiwa:
 - A. Dalili ambazo hufanya watoaji mauidha kuleta lililo takiwa.
 - B. Kuhusu shina ya kutosamehe.

DARASA #4:

- IV. Mauidha yanayo leta lililotakiwa: (Inaend.)
 - C. Njia nane za kupata matokeo ya mauidha haraka na mazuri.
 - D. Maono kibiblia ya mauidha.
- V. Nyongeza:
 - A. Kutoa mauidha kwa shida fulani.

DARASA #5:

- V. Nyongeza: (inaend.)
 - A. Kutoa mauidha kwa shida fulani: (inaend.)
 - B. Majaribu ya mauidha.
Mtihani.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

Mtihani:

Masomo haya hayata kuwa na mtihani kama yale mengine. Wakati wa mtihani utatumiwa na wanafunzi kuitikia mojawapo ya " majaribio ya mauidha" (uk. 213, 214).

Mwalimu atatumia mojawapo ya haya kuleta majadiliano ya Darasa mwishoni mwa masomo. Halafu, nusu saa yamwisho wa masomo utatumiwa na wanafuzi kuandika itikio juu yale mengine. Wanafunzi wanafaa wasome na wajitayarishe ku itikia maswali yote.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

I. Mwanzo wa mauidha kiuchungaji.

Maelezo Mafupi —

Msingi wa maandiko:

Yn 10:3-5, “Askari anamfungulia mlango na kondoo wanasikia sauti yake. Yeye huita kondoo wake kwa majina na kuwaongoza. Akisha toa wake wote, anaenda mbele zao na wana mfuata kwa maana wana fahamu sauti yake. Hawatafuata mgeni. kwa kweli, watamkimbia kwa sababu hawafahamu sauti ya mgeni.

A. msingi wa mauidha ki uchungaji.

1. Yesu mchungaji kondo mwema, huita kondoo wake kwa jina.
2. Kondoo wanamfuata kwa maana wajua sauti yake.
3. Hapa tunaona udugu wenye nguvu ambao mdungaji kondo anao na kondoo wake. mchungaji kama mchunga kondoo, ataona udugu sawa nahuu.
4. Hii ni pointi ya msingi katika masomo ya mauidha kiuchungaji.
 - a. Kondo hawatamfuata mgeni (hawa tapokea mauidha yake).
 - b. Hivyo mchungaji ambaye anatoa mauidha mema (kuleta lililotakiwa) ni mchungaji anaye jua watu wake na anaye kubali watu wake kumjua.

Wazo la kujadiliana

Kama kiongozi napia mchungaji je, umejitayarisha kuacha watuwako wakujue?
Je, umejitayarisha kuchukua wakati wakujua watu?

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

B. Kufahamu kwa muhimu. Nani anayo jukumu?

1. Kuna tofauti kati ya kutia moyo na jukumu.
 - a. Mchungaji anaweza kutoa shauri na kutia moyo.
 - b. Walakini, mtu anaye pewa muidha ana jukuma la maisha yake.
2. Kwa maneno mengine, mchungaji lazima akumbuke eti mtu ambaye anapewa mauidha ni lazima awe na matakwa ya kugueka.

Ingiza Mafafanuzi Yako:

C. Aina ya mauidha.

1. Jamii.
2. Ndoa.
3. Kabla ndoa.
4. Ya fedha.
5. Kujiua.
6. Nyakati za maumivu/matusi.
7. Kipeo.
8. Hali ya maisho (kwa mfano: wazazi wapya).
9. Kushindwa kusafi.
10. Uzoevu (madawa, pombe, uchi ya wanawake nakath.).

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

D. Weka vitabu vya kadhia za mauidha.

1. Weka vitabu vya kila sehemu ya mauidha.
2. Waweza kutazama kadhia ya hapo awali kukusaidia kumaliza ile iliopo.
 - a. Ni rahisi kupea mume na mke (kabla ya ndoa) mauidha ukiwa umewahi kupea wengine hapo awali. Hakuna mabadilisho kwa kuzoea.
 - b. Pia ni rahisi ukiwa una kitabu kilicho na habari kuhusu vile ulisaidia watu wale wa kwanza.

Ingiza mafafanusi yako:

II. Maelezo ya mauidha.

A. Sababu.

1. Katika huduma kwa jumla, ni kweli eti thiolgia hutunga msingi wa mazoezi.
2. Vile vile, katika mauidha ni kweli eti maelezo ya mauidha lazima itunge msingi wa mazoezi ya mauidha.

B. Msingi wa maelezo.

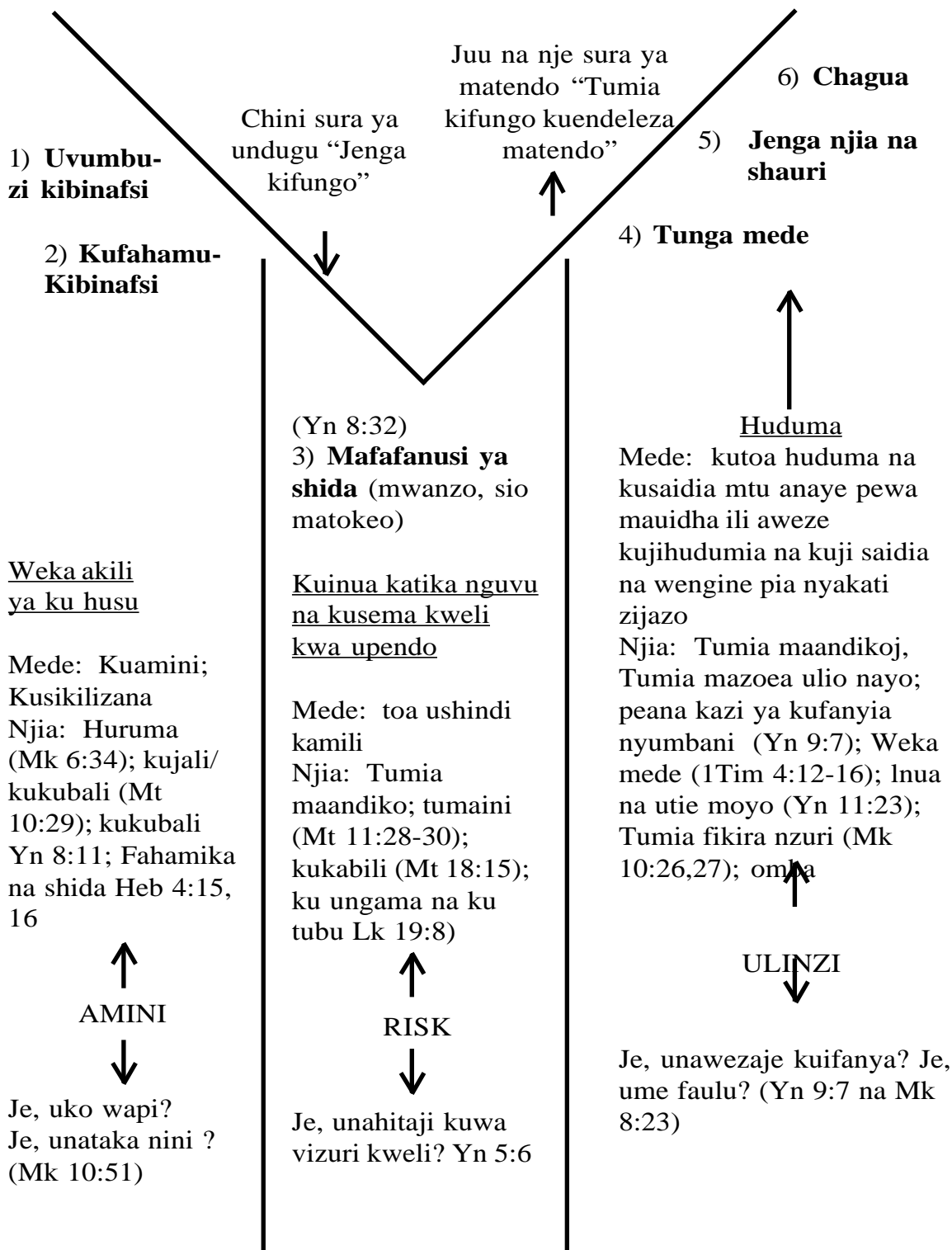
Wazo la kujadiliana

Picha ifuatayo ni muungano wa aina kutoka Joe Kloba na William kirwani Soma na ujadili picha hii kupata kufahamu maelezo ya mauidha.

Maelezo Mafupi —

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

III. Mazoezi ya mauidha.

Maelezo Mafupi —

A. Ubingwa wa mauidha.

1. Ubingwa wa kusikiza.

- a. Hata kama watu wengi hawana kusikia, 90% ya njia ya kutoa habari ni pamoja na aina nyingi za kusikia.

- 1) Kusikia ili utosheke.
- 2) Kusikia ili uhimize.
- 3) Kusikia ili upate mageuzi ya sauti.
- 4) Kusikia kwa maono yasio ya sauti.
- 5) Kusikia kwa maonyesho yasio ya sauti.
 - a) Sehemu ya mwili.
 - b) Maishirio kwa mkono.
 - c) Mvuto.

- b. Tunaweza kusikia mara tano kwa haraka kuliko kuongea.

- 1) Mtu anaweza kuwa na uwezo wa kusema maneno 120 kila dakika.
- 2) Tuna uwezo wakusikia maneno 600 kila dakika.

- c. Kwa hivyo swali ni: kitu gani unacho fanya na saa zingine ama uwezo wakusikia?

- 1) Watu wengi huota mchona.
- 2) Watu wengi hufikiria vile wataitika (wikipanguza uwezo wao wakusikia).

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

3) Watu wengine ni wasikivu wazuri. Ni wasikizi wenye nguvu.

- a) Wao hutumia saa zile nyingine kutazama vitu vile visivyo vyenye sauti (matembezi ya mwili, sehemu, nakadhalika.).
- b) Husikiza pia masemo yenye sauti ya kuimba na namna ya sauti.
- c) Pengine, kilicho cha muhimu zaidi, wanajaribu kuwa wepesi kwa vitu vya kiroho.

d. Muchungaji anaye taka kuwa mtoa mauidha mwema lazima awe msikizaji mwema. (taz Zab 34:15-18; Zab 34:15-18; Zab 116:1, 2; na Meth 18:13, 15).

Shugluli darasani:

Wache wanafunzi wawe wawili wawili. Mmoja aongee kuhusu mabaya alio yapitamo maishani mwake.

Mwingine anajizoeza ubingwa wa kusikia. Ana chungulia matamshi yasio ya sauti na yakiroho yatakayo ongezwa kwenye habari anayo pata kutoka kwa maneno yanayo semwa.

Halafu, geuza nafasi. Baada ya kumaliza Jadili kile msikilizaji alichojifunza kuhusu kusikia.

2. Ubingwa wa kuuliza maswali.

- a. Hii ni mojawapo ya ubingwa mzuri mtoa mauidha anayo hitaji kuwa nayo.
- b. Kuna maswali ya aina tano, katika namna tatu kwa jumla, yanayo weza kutumiwa katika mauidha ki uchungaji.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Wazo la Kujadiliana

Jadili picha ifuatayo inayo onyesha aina tano za maswali yalio andikwa mnamo matumizi matatu ya hayo maswali.

Maelezo Mafupi —

Uvumbuzi wa kibinafsi	Kufahamu kibinafsi	Maelezo ya shida
1) Ku kusanya habari: Je, kisha ulifanya nini?	3) Maswali yenye kunidi: unajua ulifanya makosa, lakin, haukuona njia kuiepuka?	5) Kukabili maswali Je, umewahi kum kumbatia mwanawo mvulana?
2) Kueleza maswali: Hio ilifanyika je?	4) Kulinganisha mswali: ulikuwa nafuraha hadi...?	Je, ulimkumbatia lini mwisho

Shughuli darasabu:

Wanafunzi wawe wawili wawili Mwanafunzi mmoja ni mchungaji.

Mwanafunzi mmoja atafuta mauidha kuhusu shida alio nayo na mkewe.

Mchungaji aulize maswali mawili au matatu kutoka kwa kila moja ya aina tano za maswali yaliopo hapo juu.

Wana geuza nafasi. Baadaye, Jadili yale mlilo soma kutoka shughuli hii.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

3. Kukabili.

- a. Mara kwa anza kukabili kwa maneno ya uhakikisho yanayo ambia huyo mtu:
 - 1) Nafahamu.
 - 2) Naelewa hali zilivyo.
 - 3) Nime angallia halizote.
- b. Kuwa ukitumia maandiko kwa kukabili mtu (2 Tim 3:16).
- c. Kuwa imara onyesha wazi. kuwa halisi. Waka wakukabili na kumshinda mtu ukipata haisaidii kuwa mwema au kutokuwa hakika.
- d. Tia moyo na ukubali kuitika.

Shughuli Darasani:

Rudia somo la kuuliza maswali, umbua hali inayo hitaji kukabili. Mtu anaye uliza maswali sasa aanze kukabili. Badaaye mgawane mlichio soma.

Wazo La Kujadiliana

Jadili maswali mengine yalio linganishwa na ubingwa wa kusikia maswali na kukabili kabla ya kuendelea.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

B. Vifaa vya mauidha.

Maelezo Mafupi —

1. Mapakizo. (kupeana mapakizo kwa mtu anayepewa mauidh).
 - a. Soma Jn 9:7.
 - b. Mwambie kufanya kitu kumsaidia na kuhakikisha matakwa yake kwa usaidizi (mfanye awe na jukumu).
 - c. Watu wengine hutafuta usaidizi lakini hawataki kujaribu kujisaidia. Wao husema eti wanataka kugeuka lakini hawaionyeshi na matendo yao. Kuwapea hawa mapakizo kutawasaidia kuchukua hatua nzuri za kumaliza shida zao.
 - d. Pointi za kukumbuka:
 - 1) Kuwa thabiti. Peana mapakizo kwa kila mkutano.
 - 2) Usianzishe mkutano unaofuata kabla ya kupokea mapakizo yalio malizwa. Usikubali kuachilia kwokwote. Sematu: Tutangoja hadi upate wa kati wa kumaliza mapakizo kabla ya kukutana.
 - 3) Pakizo la kwanza linafaa liwe fupi na epesi.
 - 4) Pakizo lazima liwe dhahiri. Linafaa liwe lina wezekana kufanywa. Mapakizo yalio aandikwa hufanya vizuri.
 - 5) Mapakizo yanafaa kumpa mtu tumaini la kugeuka. Kwa mfano, mtu akiwa nashida ya ashiki hapo anafaa apewe mapakizo ya kusoma maandiko yatakayo mtia moyo.

Weka Mafafanusi Yako:

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

2. Biblia.

- a. Biblia lazima iwe kifaa cha muhimu cha mchungaji kutumia kwa kutoa mauidha (taz II Tim 3:16).
- b. Ni vizuri kutimbia Biblia ilio na upatanifu na fahirisi ya viini vya habari.
- c. Biblia yaweza kutumiwa ku:
 - 1) Pinga.
 - 2) Fundisha.
 - 3) Karipia.
 - 4) Rekebisha.
 - 5) Agiza kwa utukufu.
 - 6) Tia upya moyo.
 - 7) Geuza tabia.
 - 8) Tafakari.
 - 9) Tuliza roho na kutia moyo.

Weka mafafanusi Yako:

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

3. Roho mtakatifu.

- a. Tazama kidokezicha Yn 16:13-15.
- b. Kuwa na kutazamia eti Roho mtakatifu atakupa ufunuo, kufahamu na hisi.
- c. Ombea vipaji vya Roho mtakatifu kuonekana (kuponya, maneno ya uerevu, maneno ya kufahamu.).
- d. Omba Roho akupe uzito kweli kwa huyo mtu.
- e. Kumbuka Roho mtakatifu ni "mtoaji mauidha" (Yn 16:7; Is 9:6).

Weka mafafanusi Yako:

4. Maombi.

- a. Omba na huyo mtu (Mt 18:19; Yak 5:16).
- b. Ombea huyo mtu (1 Sam 7:5-11).

Maelezo Mafupi —

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

5. Mapelekeo (mtume kwa mtoa mauidha mwingine).

- a. Mara nyingine unaweza kuwa huwezi kutoa mauidha kwa sehemu zingine. Hapa, kitu kizuri kufanya ni kumtuma kwa mtu mwingine.
- b. Kwa mfano:
 - 1) Shida ya kimwili ama ki akili.
 - 2) Shida ambayo wewe huna ujuzi, unaweza ukajua mtu mwingine ambaye nimtoa mauidha mkuu katika sehemu hiyo.
 - 3) Mahali ambapo sio vizuri kwa mume kumpa mauidha ama kinyume.

Weka Mafafanusi Yako:

Wazo La Kujadiliana

Jadili maswali yoyote yanayo husika na kutumia vifaa vya kutoa mauidha vya mapakizo, Biblia, Roho mtakatifu, maombi na mapelekeo.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

IV. Maudha yanayo leta lililotakiwa.

Maelezo Mafupi —

A. Dalili ambazo huwafanya watoaji mauidha kufaa (masomo ya Methali).

1. Usafi wa maisha (Meth 4:18,19).
2. Ujasiri (Meth 11:13).
3. Maneno yenye akili nayanayo tolewa kwa wakati unaofaa (Meth 15:22, 23, 28).
4. Akili nzuri ya kusikia (Meth 18:13, 15).
5. Kukataa na nakili (Meth 18:17).
6. Kufahamu (Meth 20:5).
7. Uadilifu (Meth 24:24-26).
8. Matakwa mema na upendo (Meth 27:9).

Wazo La Kujadiliana

Je, umejitayarisha kutafuta dalili hizi ili uwe mtoaji mauidha ya kufaa? chukua wakati wa maombi ukimwomba Mungu kufanya dalili hizi maishani mwa darasa.

B. Kuhusu shina ya kutosamehe.

1. Matokeo ya kutosamehe ni hatari kulingana na Mt 6:14, 15, “ukiwasamehe watu wakikutendea mabaya Baba yako wambinguni pia atakusamehe. Lakini usipo wa samehe watu, Baba yako hatakusamehe.”
2. Kukosa kusamehe mtu mwingine huma ni shina ya shida nyingi. Mara nyingi matokeo ya shida huwa rahisi kuwona na shina ya shida hufichwa. Shina ya kawaida ni kutosamehe.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Wazo la Kujadiliana

Jifunze picha ifuatayo na uitumie kuendeleza majadiliano na matumizi.

KUKOSA _____ chuki; ukali _____ kuchukia; ukinzani
MSAMAHA

_____ upurukushani; utepetevu _____ mwasi

Fahamu; shina ya haya yote mara nyingi ni kukosa kusamehe sehemu ya mwisho (utepetevu) ndio nguvu zaidi kusaidia shina lazima ichimbue. Mtu lazima ambiwe kusamehe.

C. Njia nane za kupata matokeo ya mauidha haraka na mazuri³.

1. Epuka na kutoa mauidha mtu akiwa anasumbuliwa akilini. Hii ni saa ya kusikia tu na kumfariji (Meth 25:20).
2. Omba ufupi (sentensi moja aumbili) wa shida (Meth 18:17; 21:2). Kwa njia unaweza kuepuka yote anayotoa kwa kundhisha).
3. Tafuta ushahidi wa shida tatu (Heb 12:15-17):
 - a. Ukali (kutosamehe).
 - b. Uchoyo.
 - c. Uchafu adilifu.
4. Weka ushindi katika swali sio neno wazi (Meth 15:1):
 - a. Sema, "Je, ulikuwa unadanganya?"
 - b. Usiseme, "ulikuwa unadaganya."

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

5. Tafuta sehemu mbiliza shida (Meth 13:18):

- a. Upande wa juu hii itakuwa sehemu ya shida ilio "heshimiwa.
- b. Shina--hii itakuwa sehemu mbaya zaidi na inayo aibisha. Mtu ata tazama itikio la mtoa mauidha kuhusu shida ya juu. aki farijiwa na itikio la mtoa mauidha na anasikia aki mtumaini na kusikilizana. hapo atamkubali kuona shina ya shida. Mtoa mauidha mwerevu atasikiliza halafu baadaye atauliza kwa kuongezea, una shida ingine yoyote?

6. Jitilia eti mtu mwenye shida ni kifunguo cha majibu (Rom 2:1-3; na Lk 12:13-15).

7. Weka nyakati za mikutano badala ya kutoa mauidha saa hiyohiyo (Meth 20:5). Shida ikiwa sio mbaya ama ikiwa ni ya juu, itakuwa na saa za kuimalaiza.

8. Tujitaidi sana ilituepuke sheria kati ya wakristo. Akili ki Biblia na moyo wa kushuhudiana vitahitaika kutoka kwako mtoa mauidha (I Cor 6:1-10).

Maelezo Mafupi —

D. Maono kiBiblia juu ya mauidha.

1. Je, mauidha nini kulingana na Agano la kale? (taz Kumbu 11:18, 19; Meth 15:22; Zab 64:2; Meth 1:5; na Meth 12:20).

2. Je, faida ya mauidha ni nini?

- a. Kusaidia na kupunguza mashaka (Meth 12:18, 25).
- b. Kupeana ulinzi na kutosheka (Meth 11:14).
- c. Kusaidia na shauri (Meth 16:9; 19:21; 20:18).
- d. Kuwa na akili (Meth 12:5, 15; 13:10; 19:20).

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

3. Je, ni watu wa aina gani ambao hawapokei faida ya mauidha?
 - a. Wale wanao kataa ukweli (Meth 10:17).
 - b. Wale ambao wanataka kuongea tu (Meth 18:2).
 - c. Wale ambao ni wenye kiruu na hawataki kugeuka (Meth 19:19).
 - d. Wale ambao wana dharau ukweli (Meth 23:9).
 - e. Wale wanao jaribu ku epuka mbishano kwa kucheka au ghadhabu (Meth 29:9).
 - f. Wale ambo hawataki kuotika juu ya shida au mambo (Meth 29:19).
4. **Kumbuka:** Tunaye mtoa mauidha ambaye yuko kila wakati (Isa 9:6).

Wazo la Kujadiliana

Jadili maswali yoyote yanayo husika na maana, faida na vizuizi vya mauidha.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

V. Nyongeza.

Maelezo Mafupi —

A. Maudha kwa shida fulani.

1. Maudha ya sikitiko na majonzi.

a. Majonzi ni njia ya kawaida ya kupona katika nyakati za kupoteza (kwa mfano, majonzi juu ya kifo cha mke au mume). Ni njia ambao mtu lazima aipite. Ni nzuri ikiwa mtu anaye huzumika anaweza kushikwa na msiba. Mtoa mauidha anaweza kumsaidia mtu kupita sehemu hii.

b. Hali za majonzi.

Wazo La Kujadiliana

Soma na ujadili picha ifuatayo

HALI	MAONO NA MATENDO
Mkasa wa kushinda na— kupoteza kutaka kile kilicho potea kukosa utaratibu' kata tamaa Kutia utaratibu; radishia hali	mkano; mzumbao; kusingia uchungu; maumivu; hatia Jitahidi; ushindano; mashaka kuponya; upendo uliopelekezwa kwa wengine

c. Itikio la mauidha juu ya huzuni.

- 1) Kumbuka huzuni ya weza kukaa kwa miaka.
- 2) Sikiliza hata kama mtu anarudia hadithi mara kwa mara. Kitu kizuri cha kufanya kwa kutoa maudha kwa mwenye huzuni ni kutosema chochote na kusikiliza tu.
- 3) Mkubali mtu kutoa hasira yake na hatia (hata kama sio itikio nzuri kwa kuona kwako). Ni moja wapo ya njia mtu lazima atoe sikitiko kama njia ya kurejeza mvuto na nguvu zao.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

4) Tumia hali kujadili vitu vya roho. Watu wengi huona urahisi kuongea juu ya Mungu ikiwa kulikuwako na kupoteza kusio badilika (kama kifo, kupoteza kazi kupoteza cheo, nakadh.).

5) Mvunje moyo kutokana na kukata shauri kubwa kubwa na mabadiliko maishani mwake zaidi katika mwaka wa kwanza wa huzuni.

d. Sehemu za onyo.

1) Usiseme: "usilie" mpe mtu huru ya kulia, lia naye.

2) Usishikiwe na hofu mtu akiwa hawezi kujishikilia baada ya kifo au kupoteza. Mfariji na umlinde.

3) Kubali na usaidie watoto kupita kwenye sehemu ya huzuri. Ni hatari sana kumkubali mtoto ku kana kifo ama kuumba kitu badala ya ukweli.

e. Akili ya kawaida.

1) Mwanzo, kushinda kitu kingine chote mtoa mauidha anaweza kutoa usaidizi kwa kuwepo na kusikiliza.

2) Mwishowe (baada ya wakati) kuliko kitu kingine chote, mtoa mauidha anawezakusaidia kwa kupeana ufahamu kiroho wa kupoteza. Mtoa mauidha anaweza kutumia pia hali kumhimiza mtu ku kua kiroho.

2. Mauidha juu ya hali mbaya.

a. Njia mbaya za mtu kupinga hali mbaya.

1) Ku kana eti hiyo shida ipo.

2) Kuepuka shida.

3) Kukataa usaidizi.

4) Kuficha uchungu nakadhalika.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

- 5) Kuitofikiria hali hiyo mbaya. Jaribu kuisahau.
 - 6) Kukataa kutazama suluhisho ya mazoezi.
 - 7) Kuweka kila kitu kwa wengine (laumu na kuwangoja wao watoe suluhisho.
 - 8) Kuepuka marafiki na wazazi.
 - 9) Kujiambia wewe eti hali hii ni adhibu kutoka kwa Mungu.
- b. Njia nzuri za mtu kupinga hali mbaya.
- 1) kukubali eti kuna shida.
 - 2) Kujaribu kufahamu hali vizuri.
 - 3) Kukubali usaidizi kutoka kwa wazazi marafiki nawengine.
 - 4) Kutazama maono ya hasira, hatia kujaribu kuvirekebisha.
 - 5) Kutofautisha katiya kilekina cho weza kuguzwa na chenye hakiwezi kukubali kileambacho hakiwezi kugeuzwa.
 - 6) Kutaza ma suluhisho ya mazoezi kuchukua nyayo ndogo ndogo (mwanzoni) kuanzisha suluhisho.
 - 7) Kukubali jukumu lako juu ya shida.
 - 8) Kukaribia jamii na marafiki.
 - 9) Kuomba na kunganisha kwenye utawalawa Mungu.

Maelezo Mafupi —

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

3. Maudha ya ndoa.

- a. Mara nyingi talaka ni matokeo ya kutokuwa na njia nzuri ya kueleza habari katika ndoa.
- b. Pointi zifuatazo hutoa mwongozo juu ya kuelezana habari ndoani. Mtoa mauidha anaweza kutumia pointi hizi kutia moyo, kushinda au kurekebisha jinsi mume na mke wanavyo elezana habari kila moja ya pointi hizi zaweza kuwa msingi wa mapakizo nje ya mauidha.
 - 1) Maandiko ya kawaida. (Meth 18:21; 25:11; Job 19:2; Yak 3:8-10; na 1 Pt 3:10).
 - 2) Mume na mke lazima wasikilizane. Usitike hadi mmoja amalize (Meth 18:13; Yak 1:19).
 - 3) Maneno lazima yalindwe. Fikiri kabla ya kuongea. Ongea kwa njia ambayo mwengine atafahamu (Meth 15:23,28; 21:23; 29:20; Yak 1:19).
 - 4) Usitumie kimya kuvunja mwenzako roho. Jieleze ukiwa unataka kunyamaza.
 - 5) Sema ukweli ongea katika upendo usidanganye (Waeph 4:15, 25; Col 3:9).
 - 6) Msibishane. Nirahisi kutosikilizana bila kubishana (Meth 17:14; 20:3; Warum 13:13; Waef 4:31).
 - 7) Usitikie kwa hasira kuwa pole (Meth 14:29; 15:1; 25:15; 29:11; Waef 4:26, 31).
 - 8) Kubali makosa ikiwa ni yako na uombe msamaha (Yak 5:16).

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

9) Mtu yule mwingine akiomba msamaha toka kwako: msamehe, sahau na usi yataje tena (Meth 17:9; Waef 4:32; Wakol 3:13; 1 Pt 4:8).

10) Usisumbue (Meth 10:19; 17:9; 20:5).

11) Usi dadisi dadisi. Kua mtu wa kutia moyo (Warum 14:3; Wagal 6:1; 1 Thes 5:11; Warum 12:17, 21; 1 Pt 2:23; 3:9).

12) Jaribu kufahamu maono ya yule mwingine onyesha moyo wa kupenda (Wafil 2:1-4; Waef 4:2).

Maelezo Mafupi —

B. Mazoezi ya mauidha.

Mfano mauidha hali #1:

Maria ana miaka 13 Ni wakanisa ambapo wewe ni mchungaji. Wakati sio wa mbali nyanya ya Maria alifariki. Amekuja affisini mwako kupata mauidha. Anasema, je, kufa kuko vipi? Roho yako inaenda wapi?" Anauliza maswali 12 kama hayo mwishowe anasema, "sijui kilicho mfikia nyanya yangu' kifo kinani letea huzuni na pia ina ni tiisha, mara nyingi na iogopa. Je, niko na shida?"

1. Je, Maria anahitaji usaidizi wa aina gani?
2. Unafikiri anashida kubwa ambayo haija funuliwa?
3. Utajaribu kufanya nini kwenye mkutano huu?
4. Je, utampa mapakizo ya aina gani ?

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —

Mfano mauidha hali #2:

Joana na Betty ni mume na mke kanisani wewe ni mchungaji. Wakujia kupokia mauidha. Yoana anasema eti Betty hampendi kamwe. Betty anasema eti Yoana ham heshimu kamwe. Yoana anasema, "Najaribu kumpa kila kitu. Na fanya kazi mchana kote na nina pokea nini kutoka hayo?" Betty ana anza kuongea: "Ni vigumu kwangu". Hapo hapo anadakizwa. Yoana ana ongea kwa sauti, "sio vigumu kukaa nyumba mchana kote!" Majadiliano haya yana endelea hadi Betty ana anza kulia.

1. Utafanya nini sasa?
2. Je, unafikiri kita kuwa kizuri kukutana nao moja moja?
3. Wana wezaje kuanza kujenga udugu wenye nguvu?
4. Maswali ya aina gani unayo weza kuwa uliza sasa?
5. Pakizo ya aina gani utakayo wapatia?

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Mauidha kiuchungaji: Mwisho

Maelezo Mafupi —

¹Darasni, “mauidha kichungaji” somo, Regent University, 1986. Sehemu za picha zimetolewa toka wazo lililo tungwa na Joe Kloba, Professor wa masomo kutoka Regent University. Sehemu nyingine za picha zimetolewa kwenye mauidha ya William Kirwan (picha. 23) kwa maono kibiblia ya mauidha kikristo (Baker, 1983).

²Imetolewa kwa mafundisho ya Dr. Joseph Umidi kama vile imepokewa kwa masomo, “mauidha kichungaji”, “Pastoral Counseling,” Regent University, 1986. Imetumiwa kwa ruhusa.

³Imetolewa kwa mafundisho ya “Institute in Basic Youth Conflicts,” 1979.

MAUIDHA KI UCHUNGAJI

Maelezo Mafupi —